

WIADOMOŚCI
HYDRO-
BIOLOGICZNE

IV Międzynarodowa Konferencja na Temat Ochrony i Gospodarowania Jeziorami (Hangzhou, Chiny, 5–9 IX 1990 r.)

Konferencja została zorganizowana przez Chińską Agencję Ochrony Środowiska, Chińską Akademię Nauk Przyrodniczych oraz Fundację Międzynarodowego Komitetu Środowiska Jeziornego (ILEC). Przewodniczącym Komitetu Organizacyjnego był prof. Liu Hongliang (Chiny), którego wspomagali prof. Qu Geping (Chiny) i prof. Tatvo Kira (Japonia). Spośród sponsorów Konferencji należy wymienić: United Nations Environmental Programme, United Nations Center for Regional Development, International Water Resources Association, International Association of Water Pollution Reservation and Control, Society International Limnology. Malownicze i komfortowe miejsce obrad (hotel „Shangri-La” w Hangzhou nad jeziorem West) wynagrodziło gościom dezinformację i trudy dojazdowe.

Wśród 422 uczestników Konferencji reprezentowanych było 45 krajów. Przedstawiono 125 tematów, w tym 99 plenarnych i 26 plakatowych. Konferencja przyniosła bogactwo informacji o jeziorach chińskich oraz charakteryzowała się wysokim poziomem dyskusji. Najważniejszymi hasłami Konferencji były: eutrofizacja, chemizacja środowiska wodnego i ekologia zespołów, modelowanie, planowe gospodarowanie, aspekty prawne ochrony środowiska wodnego oraz tzw. etnolimnologia (termin zaproponowany przez prof. T. Kirę na oznaczenie wykorzystania zbiorników wodnych dla potrzeb np. kultu religijnego, częste m. in. w Indiach i Afryce). Wyróżniono 11 sesji problemowych, które pokrótce omówię.

W sesji dotyczącej eutrofizacji na uwagę zasługiwały informacje o jeziorze Balaton przekazane przez J. Salánkiego w referacie „Zastosowanie bioindykatorów w monitoringu zanieczyszczenia jezior” oraz przez S. Herodka i in. w referacie „Usuwanie pierwiastków biogenych przez zbiornik Kis-Balaton”. C. B. Gray zaprezentował „Przegląd jezior kanadyjskich” w aspekcie geomorfologicznym i ewolucyjnym. Ponadto referowano badania populacji glonów z rodzaju *Microcystis*, głównie z jezior chińskich, oraz mikrofitów z jeziora Biwa (E. Hamabata — „Makrofity zanurzone w jeziorze Biwa, Japonia, ze szczególnym uwzględnieniem *Elodea nuttallii*, dominującego egzotycznego gatunku”).

W drugiej sesji tematycznej omawiano zagadnienia związane ze zmianami chemicznymi środowiska wodnego. Do najbardziej zajmujących należał referat R. J. Allana „Historyczny przegląd koncentracji związków toksycznych oraz tendencje zmian w wodzie i osadach Laurentian Great Lake w Kanadzie”.

W trzeciej sesji poświęconej metalom ciężkim na uwagę zasługiwał referat E. R. Christensena „Historyczne dane o występowaniu niektórych związków oraz Pb, Zn i Cd w osadach jeziora Michigan Green Bay w USA”.

* Redagują: Eligiusz Pieczyński i Jan Igor Rybak (Polskie Towarzystwo Hydrobiologiczne).

W czwartej sesji dominowały modele dynamiki fitoplanktonu oraz jego funkcjonowania w zbiorniku. Z dużym zainteresowaniem spotkało się wystąpienie H. Tachibany (Japonia) na temat „Dopływ fosforu cząsteczkowego i jego wpływ na wzrost glonów” oraz Zeng Yanxianga (Chiny) „Systemowy optymalny model rozmieszczenia pomiarów monitoringowych w dużych jeziorach i jego zastosowanie do jeziora Dongting”. Oryginalną koncepcję mechanizmów zależności bakterie – glony przedstawił M. W. Kim (Korea Południowa) w referacie „Krótkookresowa zmienność aktywności i produkcji heterotroficznych bakterii przy zakwicie fitoplanktonu w jeziorze Soyang w Korei”.

W piątej sesji znalazły się referaty związane z problemem klasyfikacji i monitoringu jezior dla potrzeb ich użytkowania, jak też referaty dotyczące prawnych aspektów ochrony jezior przed zanieczyszczeniem. Przykładem mogą być referaty: Liu Honglianga (Chiny) – „Klasyfikacja pierwiastków biogenych w chińskich jeziorach”, Li Zuoyonga (Chiny) – „Nowa metoda oceny eutrofizacji: zmodyfikowany wskaźnik poziomu trofii (TLI)” oraz P. Ilieva (Bułgaria) – „Ochrona śródlądowych zbiorników wodnych przed zanieczyszczeniem pochodzenia technologicznego – aspekty prawne”.

W szóstej sesji zaprezentowano referaty z zakresu wspomnianej uprzednio etnolimnologii, m. in. A. V. Anene (Nigeria) – „Afrykańska tradycyjna religia a kontrola zanieczyszczenia w jeziorach”.

W siódmej sesji, której przewodniczyli prof. A. Hillbricht-Ilkowska i doc. J. Zhang, poruszano zagadnienia różnych strategii kontroli źródeł zanieczyszczeń. Dużo informacji z 4-letnich badań przekazali zebrany P. S. S. Chang i D. F. Malley (Kanada) w referacie „Reakcja zespołów zooplanktonu na eksperymentalne zakwaszenie jeziora kwasem siarkowym i azotowym”.

W ósmej sesji dominowały problemy edukacji ekologicznej w szkołach i wyższych uczelniach. S. E. Jørgensen mówił o edukacji środowiskowej w szkołach podstawowych w Danii, Xiong Changrong – o edukacji środowiskowej w szkołach podstawowych i średnich w Chinach, zaś M. Kawashima – o programie edukacji ekologicznej na uniwersytetach na przykładzie prefektury Shiga, gdzie znajduje się jezioro Biwa, największe i najgłębsze jezioro w Japonii.

Oprócz omówionych odbyły się jeszcze trzy sesje, sponsorowane przez różne organizacje o charakterze międzynarodowym. I tak sesję dotyczącą podstaw gospodarowania zasobami wodnymi sponsorował United Nations Center for Regional Development (UNCRD), sesję dotyczącą integracji działań w gospodarowaniu jeziorem – International Water Resources Association (IWRA), zaś sesję poświęconą aktywności mieszkańców w ochronie środowiska wodnego oraz edukacji środowiskowej – International Lake Environment Committee (ILEC).

Konferencję należy uznać za bardzo udaną i interesującą. Gospodarze wykazywali duże zainteresowanie wynikami badań prowadzonych w różnych krajach świata, starając się równocześnie zaprezentować swoje doświadczenia z zakresu gospodarowania i ochrony wód silnie zeutrofizowanych.

Lubomira Burchardt